

Millî piyangoonun dünkü keşidesinde kazanan numaralar 3 üncü sahifemizdedir

AKŞAM

Haraççı Kardeşler
İzmit ve Ankara olduğu gibi İstanbul'da da büyük bir
MOBİLYE
Satış mağazası açtılar. Salonları geziniz
Adres: Fincancılar, Rızapaşa yolu No. 61
İZMİR — ANKARA — İSTANBUL

Sene 22 — No. 7862 — Fiyatı her yerde 5 kuruş

PAZAR 8 Eylül 1940

Yahşi: Necmeddin Sadak — Neşriyat müdürü: Şevket Rado — Akşam matbaası

Nibelungen

Büyük Alman musiki dâhisi Wagner, en asil hislerinin tercümanı addettiği operalarına eski bir efsaneden mevzu almıştır. «Rhin altını» ile başlayan bu macera, hudutsuz ihtirasların insanları nasıl felâkete sürüklediğini anlatır.

Masal malûm: Evvel zaman içinde Rhin nehrinin dibinde bir altın define saklı imiş. Bu defneyi güzel su perileri muhafaza edermiş. Günün birinde, bu su kızlarının peşine takılan Nibelung, defineyi öğrenip bulmuş, bu altından bir yüzük yapıp parmağına takmış. Bu altın halka sayesinde Nibelung cihan hâkimiyetine sahip oluyordu.

Fakat bu Rhin altınları ateş ilâhi Wotan'ın hırsını kabarttı. Bunları Nibelung'dan çaldırarak, Valhalla'yı inşa ettirdiği devlere verdi. Valhalla, büyük kahramanların mekânı olacak, orada yarı ilâhe Valkiriler, bal serbeti sunarak sâkîlik edecekti. Cihan hâkimiyetini temin eden bu tılsımlı yüzük kimseye hayırlı olmadı, elden ele geçti, birçok kanlı maceralar içinde, Siegfried dahil olmak üzere, bütün esatirî kahramanlara felâket getirdi.

Nibelungen efsanesinin ruhu budur. Wagner, Tetralojisine, insanlık aşkına hiçbir kıymetin üstün gelemediğini göstermek için bu mevzuu almıştır.

Bugün, kim bilir kaç asır sonra, yeni bir Nibelung macerasının başındayız. Ebedî kahramanlara Valhalla'lar inşa ettirmek isteyen beşerî ilâhlar, gene tılsımlı yüzüğün peşindedir. Görülüyor ki insanlık tarihinde, cihan hâkimiyeti hırsı yeni bir şey olmadı, kadar eskiyeceği de benzemiyor. Ancak, tarihin göze batan, basit bir dersi var: Bugünkü küçük milletler, geçmiş büyük imparatorlukların enkazından doğmuştur. İçtimai taazzuv itibarile her asrın kendine mahsus bir vasfı vardır. İçinde yaşadığımız asır, millet ve milliyet asrıdır, büyük imparatorluk kurmak için lâzım gelen şartların hiç biri kalmamıştır. Bu devirde en büyük manîksizlik, kuruluş temeli koyu milliyet prensiplerine dayanan bir devletin, cihan hâkimiyeti iddiasına girişmesidir. Böyle bir hulya, hayatiyet kudretine en fazla güvenen bir milleti de felâkete sürükler.

Almanyadan bahsetmek istiyoruz.

Alman Führerinin son nutkunda Wagneryen bir hava sezdi: Gök güllütleri, şimşekler, yıldırımlar arasında, sanki ilâhların gazabı yer yüzüne inmiş. Kabına sığamayan bir hiddet, insanlara beş senelik cehennem azabı vaadediyor. Halbuki, Hitler, bugünkü Almanyaya, eski germen efsanelerinin esatirî kahramanlarına nasib olmayan bir dastan

Romanyada endişeler henüz zail olmadı

Karol Dün Isviçreye gitti

Madam Lupescu da Karolun treninde bulunuyordu

Bükreş 7 (A.A.) — (Reuter): Siyasi zevât, son hâdiselerin muhtemel akisleri üzerinde durmaktadır. Pek yakında ciddi kargaşalıkların çıkacağına dair birkaç gün evvel mevcut olan korkular azalmıştır. General Antonescu'nun vaziyete hâkim olduğu ve pek yakında hükümeti kuracağı ümidleri gittikçe artmaktadır. Bununla beraber, general Antonescu'nun önünde halletmesi icap eden ciddi davalar bulunduğu da kabul olunmaktadır. Filhakika, general Antonescu'nun, muhtelif taraflarının bu derece değişik arzularını uzlaştırmaya icap etmektedir. General Antonescu'nun taraftarları arasında Demir muhafız müfrit nazionalistleri, Bratlanunun liberalleri ve Maniunun köylü partisi mensupları vardır. Bu son iki grup mihver devletlerine muhalif bulunmaktadır. Bununla beraber, buhranın ciddi safhasının şimdi geçirilmiş bulunduğu dair emareler mevcuttur. Fakat Rumın işlerine bir Alman müdahalesi korkuları azalmamıştır. Sovyet hattı hareketi de bir endişe menbaı olarak kalmaktadır.

(Devamı 2 nci sahifede)

Madam Lupescu

hediye etmiştir. Onun Valhallası artık kurtulmuştur. Cihan hâkimiyetinden vazgeçtiği gün, dünya ile beraber alman milleti de rahata, huzura kavuşacaktır. Fakat, nutkunda, güzel bir sabahın fecrini hatırlatacak hiç bir beşaret haberi yoktur. Bilâkis, kendine uymayan milletlerin ergeç mahvolacağını ilân ediyor. Eğer, her milletin hürriyetine, hakkına, istiklâline riayet edeceğini söyleseydi sulh ne çabuk olurdu! Nibelungen'in tılsımlı altını kimseye hayırlı olmadı...

Necmeddin Sadak

Genç kralın annesi prenses Helene oğlu ile birlikte (Bu resim 10 sene evvel çekilmiştir)

Dünden itibaren fırınlara ihtiyaçtan fazla un verilmeğe başlandı

Taphanede yeni bir fırın açılmasına karar verildi

İstanbul ihtiyaçtan fazla buğday verilmesinin kararlaştırılmasına rağmen dün yine şehrimizde birçok fırınların önünde büyük kalabalık görülmüyordu. Bu kalabalık fırınların muayyen miktardan az ekmeğe çıkarmalarından değil, birçok kimselerin ihtiyaçlarından fazla ekmeğe almamalarından ileri geliyordu. Başka zamanlarda bir ekmeğe alan son günlerde üç, hatta beş ekmeğe almağa çalışıyor. Fırınlara yapılan bu tahakküm şehrin yalnız bazı semtlerinde hissar etmektedir. Diğer semtlerde vaziyet normaldir.

Dünden itibaren fırınlara günlük ihtiyaçtan fazla un verilmesine başlanmıştır. 25 cuval un alan bir fırına 30 cuval un verilmiştir. Bundan başka Tophane ve civarındaki fırınların şirketin elinde olduğu görülerek Tophanede bir fırın daha açtırılmıştır. Birçok kimseler ihtiyaçlarından fazla ekmeğe aldıklarından fırınlara gösterilen hücumun bugün biteceği tahmin ediliyor.

Evvelki gece Belediye reis muavini B. Lütfi, teftiş heyeti reisî Samih, iktisad müdürü Saffet, Toprak ofis müdürü Samih, Şişli, Taksim, Beyoğlu, Çemberlitaş, Aksaray fırınlarını teftiş etmişler, bu fırınların çıkardıkları ekmeğin miktarı ile ihtiyaçlarını tesbit etmişlerdir.

Dün öğleden evvel Toprak mahsulleri ofisinde fırıncıların iştirakile bir toplantı yapılmıştır. Belediye iktisad müdürü B. Saffetin riayaset ettiği bu toplantıda, ofis tarafından her gün verilecek 100 ton fazla buğdayın ne suretle tevzi edileceği görüşülmüştür.

Diğer taraftan belediye ekmeğe yapışında yeni bir maya tecrübe etmeğe başlamıştır. Çöceklerden istihsal

edilen bu maya ile yapılacak ekmeğin daha beyaz olacağı ileri sürülmüştür. Bir fırında yapılan tecrübe iyi netice vermiş, ekmeğin francalaya benzediği görülmüştür. Belediye bu mayanın maliyetini hesap etmektedir. Ekmeğin fiyatlarına tesir yapmaza bundan sonra ekmeğin imalinde bu maya kullanılacaktır.

Lâleli apartmanları talebe yurdu olacak mı?

Lâleli'deki Tayyare apartmanlarının Maarif Vekâleti tarafından hava kurumundan satın alınarak icap eden tadilat yapıldıktan sonra talebe yurdu haline getirilimi düşünülmektedir. Bu hususta tedkikler yapılıyor.

Dikkatler:

Kütüphaneler ne zaman açık kalmalıdır?

Elhamdülillah!... İstanbul'da umumî kütüphaneler işi nihayet bir nizama sokulacakmış... Ve bu arada «şehir kütüphanelerinin açılma ve kapanma saatleri de tesbit edilecek» miş.

Bizce şu kaide zaruridir:

Kütüphaneler bilhassa umumi çalışma saatleri haricinde açık bulunmalıdır ki işinden kurtulanlar bunlardan istifade etsin.

(Tabii, bu, «calelede saatlerde kapansınlar» mânasına gelmez.)

Reisicümhur İzmitte

Başvekil İzmit'ten Ankara'ya hareket etti

İzmit 7 (Telefonla) — Reisicümhur, refakatinde Başvekil olduğu halde bugün saat 15.10 da Savarona yat ile İzmit'e gelmiştir. Vali, üssübahri kumandanı, parti, belediye reislerinden mürekkep bir heyet yata giderek Reisicümhura arzı taziimat etti. Millî Şef Halkevi ile kâğıt fabrikasının çalışması hakkında izahat aldı, eskiden faaliyette bulunan çuha fabrikasının ihyası mevzuubahs oldu.

Başvekil saat 16.45 de Riyaseticümhur umumi kâtibi ve başyaverle birlikte yattan deniz kumandanlığı rıhtımına geldi, buradan istasyona giderek Ankara trenine bağlanan hususî vagonuna girdi. Tren binlerce İzmitlini alkışları arasında Ankara'ya hareket etti.

Başvekilin hareketini müteakip Riyaseticümhur umumi kâtibi ve başyaver yata döndüler. Yat bir müddet sonra Marmarayaya açıldı.

20 bin İngiliz lirası

Karola her sene bu kadar para verilecek

Bükreş 8 (A.A.) — (D.N.B.) Memleketten hareketinde evvel, sabık kral Karola yirmi bin İngiliz liralık bir çek tevdi edilmiştir. Bu meblağ sabık kralın talebi üzerine kaydı hayat şartile kendisine verilmesi kabul edilen tahsisatın ilk seneligidir.

Hindicinde

Japonların asker çıkardıkları henüz teyyüd etmedi

Londra 7 (A.A.) — Reuter ajansı muhabirinin salâhiyyetler kaynaklardan öğrendiğine göre, Japon kıtaatının Fransız Hindicini sine çıkarıldığına dair Londraya henüz hiçbir malûmat gelmemiştir.

Londra 7 (A.A.) — Vasingtondan bildiriliyor: Japonların Hindiciniye asker çıkardıkları hakkında gelen haberler üzerine Amerika Hariciye Nazırı B. Hull demistir ki: «Bu haberler teyyüd ederse Amerika vaziyeti vahim telâkki edecektir».

Hariciye Vekili şehrimizde

Dün şehrimize gelen Hariciye Vekili B. Sükrü Saraçoğlu Parkoteld Polonya hükümeti nezdindeki büyük elçimiz Cemal Hüsnü'yü, Moskova büyük elçimiz Ali Haydar Aktayı kabul ederek görüşmüştür.

Saat 13.45 de Alman büyük elçisi von Papn, Hariciye Vekilini ziyaret etmiş yirmi dakika kadar görüşmüştür.

Şehrimizdeki Vekillerin salı akşamı Ankara'ya hareket edecekleri haber verilmektedir.

Son Dakika

Tass Ajansının bir tekzibi

Stalinin antikomintern paktının kaldırılması için Alman sefirile görüştüğü doğru değil

Moskova 8 (A.A.) — Tass ajansı bildiriyor: Hoşi Japon gazetesi, Sovyetler Birliği ile Almanya, İtalya ve Japonya arasında bir anlaşma akdi ve antikomintern paktını ilgası hakkında, ağustos ayı sonlarında Stalin ile Alman büyük elçisi kont von der Schulenburg arasında göya bir görüşme vukua geldiğini bildiren bir haber neşretmiştir.

Tass ajansı, Hoşi gazetesinin bu haberinin baştan başa uydurma olduğunu, çünkü, Stalinin kont von der Schulenburg ile son altı ilâ yedi ay içinde hiç bir görüşme bulunmadığını bildirmeye mezuundur.

Suriyede vaziyet çok nazik

İtalyanların burasını işgal için zemin hazırlamağa çalıştıkları bildiriliyor

Kahire 8 (A.A.) — Reutrin Kahire'de salâhiyyetler mahfillerinden öğrendiğine göre, Fransadaki Alman müteke komisyonunun bir delegesi, 26 ağustostanberi Azası Beyrutta bulunan İtalyan müteke komisyonunun taleplerini takviye için, pek yakında Suriyeye gönderilecektir. Komisyonun açık hedefi, harp malzemesini tesbit etmek ve enterne edilmiş olan İtalyanların hâlen serbest bırakılması olup olmadıklarını anlamaktır. Fakat, bazı tayyarelerin Suriyeden kaldırılmakta olduğu hakkındaki haberlere bakılırsa, komisyonun hakikî hedefi, tayyarelerden başlayarak tanklara ve toplara kadar bütün harp malzemesinin tedricen tahribi ve kaldırılmasıdır.

Salâhiyyetler mahfillerinde bildirildiğine göre, Suriyedeki kuvvetlerin bu sistematik zayıflatılmasının nihai hedefi açıktır.

Suriye uzun müddet mukavemet edemeyecek bir hale gelince, İtalyanlar memleketi işgale teşebbüs edebileceklerdir.

Şüphe yok ki Suriyedeki yüksek komiser, hakikî Fransız vatanperverleri safiline, gittikçe daha fazla ısrarla ileri sürülen bu taleplere mukavemet için elinden geleni yapmaktadır.

Fransada tevkifler

Daladier, Reynaud, ve Gamlin tevkif edildiler

Cenevre 8 (A.A.) — D. N. B.: Vichyden bildirildiğine göre sabık Fransız Başvekilleri B. Daladier ve Reynaud ve sabık Fransız başkumandanı general Gamelin tevkif edilmişlerdir. Yüksek divanın ictima etmekte olduğu Blom civarında bir şatoda mevkuf bulunuyorlar. Bu, umumi emniyetin idamesi hakkında son zamanlarda Nazirlar Heyetinin tasvip ettiği kanun mucibince alınıp bir ihtiyat tedbiridir. Bu kanun hükümlerine göre, devlet için tehlikeli şahıslar, harbin devamı müddetince mevkuf bulundurulabilirler.

Yeni çıkan sanat ve fikir mecmualarından bazı parçalar:

... Biraz geri çekilerek kustuğum sokuma...

... Dünyanın içinde bir şeyler duyuyorum...

... Şehir sıcaklarına vedâ!... Kaçalarımızda gök gürülmüştü...

... X hanım üstüme kustuğu zaman ben de korkumdan ruhumu burnumdan çıkardım...

... Kolsuz adamların taşıdığı O bir sürü aysık kedî...

Dün Geceki ve Bu Sabahki Haberler

İngiliz-Alman hava düellosu şiddetlendi

Berlinde ve Londrada mühim hasar var

Nevyrok 7 (A.A.) — Berlin'den Newyorka gelen haberlere göre, dün gece Berlin, harbin bidayetindenberi en şiddetli hava hücumuna maruz kalmış ve alarm saat 0,15 den 3 e kadar sürmüştür.

Berlin 7 (A.A.) — D. N. B.: İngiliz tayyareleri dün gece Alman toprakları üzerinde uçmuşlardır. Potdam ve Spandau civarına ışıklı bombalar atılmıştır. Bu tayyareler müdafaa topraklarının sıkı ateşi karşısında geri dönme mecbur kalmışlardır. Rhur havzasında, Magdeburg ve Berlin yakınında hücum teğbülleri yapılmıştır. Birinci İngiliz hücum dalgası bir yarım küre çizerek şimalde doğru uzaklaşmıştır.

Hollanda üzerinden gelen 12 İngiliz tayyaresinden bazıları çok yüksek irtifadan Berlinin üzerinde uçmuş, muayyer hedef gözetmeden şehre bombalar atmıştır. Bilhassa Wedding amele mahallesi üzerinde bir kaç noktada yangınlar çıkmıştır. Bu mahallenin evlerinde ciddi hasarlar olmuştur. Bir depoya ve bir polis merkezine isabetler vaki olmuştur. Bir kaç yaralı vardır.

Londra üzerinde büyük hava muharebeleri

Londra 7 (A.A.) — Hava ve dahili emniyet nezaretlerinin tebliği: Bugün akşama doğru, büyük miktarda düşman tayyareleri, Kent eyaleti sâhilini aşmışlar ve Londra mıntakasına yaklaşmışlardır. Hava daifi bataryalarımız harekete geçmiş ve avcı tayyarelerimiz karşı çıkmıştır. Büyük muharebeler olmuştur. Fakat Alman tayyarelerinin bir miktarı, Londranın şarkında endüstri mıntakasına girmeğe muvaffak olmuşlardır. Bu hücumlar neticesinde, bu mıntakadaki endüstri hedefleri arasında yangınlar çıkmıştır. Tenviratta ve diğer umumî hizmetlerde hasarlar vukuca gelmiş ve münakalat bazı sekteler uğramıştır. Doklara da hücumlar yapılmıştır. Telfat hakkındaki haber henüz elde mevcud değildir. Taymis mansabının şimal sahilinde bir endüstri tesisi üzerine de bombalar atılmış ve bu bombalar yangınlar çıkarmıştır.

Saat yirmiye kadar gelen haberler, bu hücumlar esnasında avcılarımız tarafından, 16 s bombardıman tayyaresi olmak üzere 21 düşman tayyaresinin düşürülmüş olduğunu bildirilmektedir. Avcı tayyarelerimizden beşi kayıptır.

Alman tebliği

Berlin 7 (A.A.) — Alman orduları Başkumandanlığının tebliği: Hava kuvvetleri, bugün öğleden sonra, ilk defa olarak daha büyük kuvvetlerle Londra limanına ve şehrine hücum etmiştir. Bu hücumları İngiliz hava kuvvetlerinin son haftalar içinde daha geniş mikyasta Almanya arazisi üzerinde gayri askeri hedeflere karşı devam ettirdiği gece hücumlarına mukabele bilimsel teşkil etmekteydi. Bir tek büyük duman bulutu, Londranın merkezinden Taymis nehrinin mansabına kadar uzanmaktadır. Bu ana kadar alınan haberlere göre hava muharebeleri esnasında 31 düşman tayyaresi düşürülmüştür. Altı Alman tayyaresi kayıptır.

Scarpante nasıl bombardıman edildi?

Bir İngiliz gazeteci anlatıyor

Toplar müthiş taraka ile ateş açtı, güller İtalyan kırlarına, hangarlarına düşmeğe başladı...

Londra 7 (A.A.) — Daily Telegraph gazetesinin hususi muhabiri, İngiliz donanmasının Akdenizdeki faaliyetinden bahsederek şunları yazmaktadır:

«İtalyan radyosunun iki defa batırması olduğu destroyerlerden birinde bulunuyordum. İtalyanların «Mare Nostrum» yani «Bizim denimiz» diye bahsettikleri Akdenizde Britanyalıların hâkimiyetlerini nası isbat ettiklerini ve 12 adayı nasıl bombardıman ettiklerini gördüm. Bilâhare şarki Akdeniz filosunun hemen tamamı, garb mıntakasındaki cüzümlara iltihak etti ve fethedilmez sabih kalelere benzeyen sağlam bir harb gemisi hattı teşkil edildi. İtalyan tayyarelerinin bombardımanından mada ciddi bir şeye tesadüf etmedik. İtalyan filosunun işlettiği noktaları aramak üzere iki defa Akdeniz boyunca volta vurduktan sonra, donanma rotasını Maltaya doğru çevirdi. Bir kaç saat sonra yine denize açılarak düşmanı aramağa başladık. Sahi akşamı destroyerlerde ertesi günü harbe başlanacağı ilân edildi. Uyku uyumanın imkânı kalmadı. Yarına intizaren herkes uyanık kalmak istiyordu. Şafakla işe başlama saati gelmiş bulunuyordu. Süvari ve subayların dürbünleri Scarpante adasının üstüne müteveccih bulunuyordu. Destroyerin bataryaları, beni güpeştiren üzerine deviren bir taraka ile ateş açtı. Bir kaç yüz metre ilerde Scarpante adası, İtalyan valisinin beyaz konğu ile mükemmelen görünmekte idi. Ateş açıldığı zaman herhalde vali ve bütün ada da uykuda idi. Obüsler, esmer tepeliklerdeki kırsal im, deniz tayyareleri hangarlarının ve liman tesisatının üzerine düşmeğe başladı. Destroyerin topraklarından yeniden ateş şüeleri fıskırdı.

Adanın cenup kısmında diğer iki destroyer bir düşman tayyare meydana ağır bir bombardımana tabi tuttu. İtalyan sahil bataryaları mukabele için bir tek top bile atmadı. Pılâhara donanma İskenderiye'ye doğru hareket etti. İtalyanlar tarafından hiçbir bombardımana maruz kalmadan döndük. Fakat iki denizaltı hücumu alarmı verildi. Onlar da kuru sıkı alarmlardan ibaret kaldı.

Adanın cenup kısmında diğer iki destroyer bir düşman tayyare meydana ağır bir bombardımana tabi tuttu. İtalyan sahil bataryaları mukabele için bir tek top bile atmadı. Pılâhara donanma İskenderiye'ye doğru hareket etti. İtalyanlar tarafından hiçbir bombardımana maruz kalmadan döndük. Fakat iki denizaltı hücumu alarmı verildi. Onlar da kuru sıkı alarmlardan ibaret kaldı.

Yunanistanda buğday yüzde 30 noksan

Atina 7 (A.A.) — Reuter ajansından: Buğday rekoltesi, geçen senelere nazaran yüzde 30 noksan tahmin edilmektedir. Umumiyyetle bu sene bütün rekolte ler fenadır. Yalnız pamuk rekoltesi müstesna olup vasatinin fevkindedir.

Sivrisineklerle esaslı mücadele lâzım

Belediyenin tahsis ettiği beş bin lira ile faydalı bir iş görülemez

Sonbaharla beraber İstanbulda sivrisinekler çoğaldı. Herkes bundan şikâyet ediyor. İstanbul bir zamanlar sıtmanın ne olduğunu bilmezdi. Umumi harptenberi aşağı yukarı sıtmalı bir şehir halini almaya başlamıştır. Bilhassa Beyoğlu, Şişli, Nişantaşı, Beşiktaş semtlerinde sıtma vakaları gittikçe çoğalıyor. Bu yüzden sivrisinek meselesini ciddi surette ele almak, esaslı bir mücadele yapmak lâzımdır.

Bu bahis üzerinde kendisiyle konuştuğumuz bir zat bize şu sözleri söyledi:

«Hükümet sivrisinek mücadelesi değil, sıtma mücadelesi yapar. Hükümetin bir yerde sıtma mücadelesi yapması için de orada sıtmanın adedinin muayyen bir miktara çıkması lâzımdır. İstanbulda sıtma: adedi henüz bu miktara çıkmamıştır. Binaenaleyh Sıhhat Vekâleti mücadeleye mecbur değildir.»

Alâkadar zatın bu sözlerinden sonra düşündük. Mademki İstanbulda sıtmalı sayısı muayyen hadde gelmemiştir. Öyle ise Kadıköy ve civarında, hat boyunda, Aadalarda ne diye sivrisinek mücadelesi açılır? Buraları sıtması fazla mıntaka mıdır? Değildir, deniyor. Şu

halde İstanbul sivrisinekle diğer smetleri neden ihmal ediliyor? Şişli, Nişantaşı, Taksiminde sıtma vakaları artmaktadır. Yoksa mücadeleye başlanmak için buralarda sıtmalıların muayyen miktara baliğ olup aşması mı bekleniyor?

Bugün belediye gehirde küçük mikyasta sivrisinek mücadelesi yapmaktadır. Bu mücadelenin müasir olması için senede 100 bin liralık tahsisata ihtiyaç görülmektedir. Halbuki bu sene ancak 5 bin liralık tahsisat verildi. Belediye bu para ile mazot almakta, kaymakamlara göndermekte ve sıhhiye memurlarile doktorlar temizlik amelesinden istifade ederek su birikintilerinin ötesine berisine bunları dökmektedirler. Yani yapılan hiçbir zaman esaslı bir iş değildir. Sivrisinek yataklarının bir köşesini temizlemekle sivrisinekler imha edilmez. Her tarafın temizlenmesi, gizli kalmış tek birikintiyi bırakmamak lâzımdır. Bunun için de ayrı mütehasis teşkilât ister.

Hükümet İstanbulda sıtma mücadelesi yaptırmalıdır. Eğer bu olmazsa belediye ikinci, üçüncü derecede ehemmiyeti olan diğer işleri bir tarafa bırakarak sivrisinekleri, sıtmayı imha için esaslı bir faaliyete geçmelidir.

Amerika Bahriye nazırı

«İngilterenin kazanması ihtimali yüzde elliden fazladır», diyor

Honolulu 7 (A.A.) — Amerika Birleşik devletleri Bahriye Nazırı Albay Knox, bir bombardıman tayyaresile buraya gelmiştir. Albay Knox bahriye manevralarında bulunacaktır. Gazetecilerin sorduğu suallere cevap verer Albay Knox demistir ki:

«İngiltere, büyük gemileri sayesinde kurtulmuştur. Bugün İngilterenin muzeffiriyeti sanlarının yüzde elliden fazla olduğu fikrindeyim. Halbuki bir ay evvel bu fikirde bulunamazdım.»

Amerika daha geniş yardım yapacak

Vaşington 7 (A.A.) — Reuter: Gayri resmî bir risale olan Th Army and Navy Journal'ın kanatine göre, İngiltereye elli destroyerin gönderilmesi, Büyük Britanya donanmasını takviye için gönderilmesine devam edilecek olan daha kudretli gemilerle munzam tayyare kuvvetlerinin ancak bir başlangıcıdır. Bu risale, baş makalesinde şunları yazmaktadır:

«Birleşik Amerikanın büyük adımlarla dünya harbine iştirake gitmekte olduğunu görmiyenler ancak kör olmalıdır.»

12 adada İngilizlerin hedefleri

Mühim bir üs olan Leros adasına hüsusi ehemmiyet veriliyor

Londra 7 (A.A.) — Reuterin askeri muhabiri yazıyor: 12 adanın mıntakasındaki İngiliz deniz harekâtının mâtâası sudur: Mıntakanın en mühim adası olan Leros, İtalyanlar tarafından gizlice hava ve deniz üsleri havi bir kale haline getirilmiştir. Binaenaleyh mezkûr ada, İngiliz tebliğinde «askeri hedeflerin en mühimmi» olarak bahsedilen hedefi teşkil etmektedir.

Leros adası istisnâ bir stratejik vaziyete maliktir. Kıbrıs adasına 330 mi ve Portsaid limanına da yalnız 510 mil mesafede bulunmaktadır. Bu adada, büyük bir garnizon ve benzin depoları mevcut bulunmaktadır.

Mısır hududundan yüz kilometre kadar bir mesafede bulunan Libya üslerinden Tobruk ile 12 adanın mıntakası arasında irtibatı temin etmek maksadile, mezkûr Leros üssünün inşası 1937 de ikmal edilmiştir. Binaenaleyh mevzu bahis olan deniz harekâtının, Mısır ve Libya hududundaki vaziyet üzerine doğru dan doğruya bir tesiri olacaktır.

İtalyaya hava hücumları

İtalya yeni müdafaa tedbirleri alıyor

İtalyada bir mahal 7 (A.A.) — Stefani: Kabine, Mussolininin reisiğti altında toplanmıştır. Verilen kararlar arasında, İtalya üzerinde tayyare hücumlarına karşı daha kuvvetli müdafaa teşkilâtı yapılması vardır.

İtalyan tayyareleri Süveyş üzerinde

Kahire 7 (A.A.) — Muhasamatın bidayetindenberi ilk defa olarak parlak bir güneş ziyası altında yüksek bir irtifadan uçmakta olan İtalyan tayyareleri Süveyş üzerine birkaç bomba atmışlardır. İnsanca hiçbir ziyat olmamıştır.

İtalyada bir mahal 7 (A.A.) — 92 numaralı İtalyan tebliği:

Hayfann merkezinde bulunan petrol tesisi, tayyarelerimiz tarafından yeniden bombardıman edilmiş ve geniş yangınlar çıkarılmıştır.

Şimali Afrika tayyare pruplarımız, İskenderiye - Mersa Matruh demiryolunu bombardıman etmişlerdir. İki düşman tayyaresi düşürülmüştür.

Kızıldenizde bir denizaltı gemimiz, düşmanın bir sarnig gemisini batırmıştır. Üç kruvazör refakatinde seyretmekte olan bir vapur kafilesine hava kuvvetlerimiz hücum etmiştir. İsaetler vaki olmuştur.

Dobruca

Bulgar Başvekili anlaşmanın imza edildiğini bildirdi

Bükreş 7 (A.A.) — Dobruca anlaşması imza edilmiştir.

Sofya 7 (A.A.) — D. N. B.: Bulgar - Rumen anlaşmasının imzası üzerine Bulgar Başvekili profesör Filo, bugün Bulgar radyolarile neşredilen bir nutuk söylemiş ve cenubi Dobrucanın anavatana dönüşünü bildirmekle memnun olduğunu ve Bulgar hükümetinin İtalya ve Almanyanın şeflerine teşekkür etmeyi kendisine bir vazife bildiğini söylemiştir.

Profesör Filof, nutkunu Bulgarları taht etrafında birliğe davet ederek bitirmiştir.

Bulgaristanda, bir uzlaşma anlaşmasına varıldığından dolayı büyük memnuniyet vardır. Evler bayraklarla süslenmiştir. Halk, bir dakika içinde bütün sokakları doldurmuştur.

Cebelüttarıktaki İngiliz filosu Akdenize açıldı

Madrid 7 (A.A.) — D. N. B.: Cebelüttarıktaki bulunan İngiliz filosu, Akdenize doğru açılmıştır. Altı ticaret gemisinden mürekkep bir İngiliz kafilesi de, kruvazörler ve tayyareler refakatinde, Atlantike doğru yola çıkmıştır.

Ali ile VELİ

İnsaf!! Dikkat!! Tedbir!!

Ali — Geçen gün gazetede yazılıyordu: Azapkapıdaki tarihi çeşmenin vaziyeti fena... Bakılmıyor, içinde tavuklar doluyor, yanında atlar eşini yorls deniyordu.

Veli — Evet, ben de okudum... Tabii herkes, bu meydana belediyeçilerimiz, evkafçılarımız okumuşlardır.

— Okumamışa benziyorlar. Çünkü bugün otobüsle geçen yine baktım; çiçeklerle yaz kış bezendirtilmeğe lâyık bir Türk şaheşerinin dibine kavun karpuz kabuklarını ve diğer çöpleri boca etmişler. İki avare çocuk, bir taş parçasıyla oymaları tahrir ediyordu...

— Demek yazılanlar hakkında şu söylenebilir: «Varaki mihri vefayı kim okur, kim dinler!...»

— Böyle deyip geçelim mi? — Hayır! Şiddetle ihtar edelim! Atatürk bir gün Deniz köşküne tarile alâkadar bütün muharrirleri davet etmişti.

Ecdat yadigarı eserlere göz kulak olmanın başlıca vazifelerimiz arasında bulunduğunu bize uzun uzadıya orada anlatmışlardı. Biz, tekrar vazifemizi yapalım: «İnsaf! Dikkat! Tedbir!» diye haykuralım... Günah bizden gitsin.

— Onlardan?

— Yirmi dört saatlık teahhürün kefareti yirmi dört sene tövbe ve istiğfarla dahi ödeyemeyiz... Yaratacakları hiçbir modernizm o milli antıkalardan değildi. Bu çeşmenin etrafı derhal emniyet altına alınmalıdır.

Aliveli

Romanyada endişeler henüz zail olmadı

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Bükreş 7 (A.A.) — D. N. B. İstifa etmiş olan sabık hükümetin azası kral Michel'e sadakat yemini etmiştir. Zira, Transilvanyadan Macaristana verilen arazinin tahliyesi bitinceye kadar, yani pek muhtemel olarak 15 eyüle kadar nazırların vazifelerini tedvire devam etmeleri kararlaştırılmıştır.

Bükreş 7 (A.A.) — Reuter: Söylenildiğine göre, liberal ve köylü partilerinin zımmadamları, tamamlı parlamanter esaslar üzerinden meşruti bir hükümet teşkilî şartile yeni Başvekili general Antonescu ile işbirliği yapmağı kabul etmişlerdir.

Valde kraliçeyi davet

Bükreş 7 (A.A.) — Stefani ajansından: General Antonescu kral Michel'in annesi kraliçe Helene'e bir telgraf çekerek Romanya için pek vahim olan bu anda oğluna yardımda bulunmak üzere derhal Bükreşe dönmelerini rica etmiştir. Kocasından ayrılmış olan kraliçe Helene, 12 senedenberi Floransa civarında yaşamaktadır.

Karol İsviçreye gitti

Bükreş 7 (A.A.) — Sabık kral Karol, bu sabah saat 4 te hususi trenle Bükreş terketmiştir. Sabık kralın hareketi çok gizli tutulmuştur. Sabık kral Karol, sabık saray nazırı Urdarianu, sabık yaveri Albay Filitti ve çifliklerinin kâhyası Albay Calaus refakat etmekte idi. Emin menbada öğrenildiğine göre, bayan Lupescu de mütevekkilen hususi trende bulunmaktadır.

Husulî tren, İsviçreye gitmek üzere İtalyandan geçecektir. İsviçre hükümeti, sabık kral Karol'a bir aylık ikamet müsaadesi vermiştir.

Izmirin kurtuluşu

Bugün Manisada üzüm bayramı yapılıyor

Izmir 7 (Telefonla) — 9 Eylül İzmirin kurtuluş bayramı büyük tezahüratla kutlanacaktır. Şehirde taklar kurulmaktadır. Civardan birçok halk İzmir'e gelmektedir.

Yarin (bugün) Manisanın kurtuluş bayramıdır. Cümhuriyet meydanında büyük merasim yapılacaktır. Öğleden sonra da Halkevinin önündeki çamlıkta mütd merasiminde üzüm bayramı yapılacaktır.

B. Emin Kırış

Izmir 7 (Telefonla) — İzmir vali muavini B. Emin Kırış Emniyet umum müdür muavinliğine naklen tayin edilmiştir.

Esrarlı Yüzük

Tefrika No. 92

Nakleden: (Vâ - Nû)

Bir cenaze arabası getirilmişti. Eilerinde koca koca çelenklerle adamları durduğu görülyordu.

Lâtife hanımefendi vefat etmişti. Bugün ebedî medfenine gömülecekti.

Kocasının aleyhine açılan ve sadı İstanbulda, İzmirde değil bütün Türkiye'de dedikodu mevzuu olan dava, onun için artık tahammül edilmez bir hale gelmişti. Manevi derdi ölümüne sebep olmuştu. Birkaç kişi, grup halinde şöyle konuşuyorlardı:

— Bereket versin, ömrü müsaa-de etti de kocasının masumiyetini gördü, anladı.

— Yok yok, emin olun, bu mevzu kapanmış değildir.

Bu yolda birikenler sade zengin bir insanın cenazesini seyretmek istemiyorlardı; aynı zamanda vaka kahramanı Raif beyi gözlerle görmek için burada durmuşlardı.

— Ne roman!

— Mahkemedeki bütün delillere

rağmen halkın içindeki kuşku hâlâ zail olmadı.

— Evet... Mahir bey davadan vazgeçti, ahali geçmedil... - diye biri alay etti.

— Başlamış heyecanlı bir hikâyenin ilk mabadını aynı heyecanla takip etmek istiyorlar.

— Adam sen de... Yeni ipuçları da peyda olsa, bu Raif bey azim serveti sayesinde hepsini satın alır, bütün ağızları tıkar!

— Milyonları olmasaydı bugün hapisanede bulunurdu.

Cenaze arabası yürümeye başlamıştı. Bir: küllanbey, omuz silkti:

— Bu biçimde heriflere hapisanede raslamış değilim... Bunlar, ora malı değil.

Raif, tabutun arkasından ağır ağır yürüyordu.

Bu soğuk havada sırtına ince bir siyah pardösü giymişti. Şapkasını elinde tutuyordu. Omuzlarının genişliğine rağmen ince kalmış şekli pek zarifti. Haline ve yüzüne ba-

kanlar onu kırkında sanırlardı. Halbuki ellisine gelmişti. Kiminle karşılaşırsa karşılaşıp behemehal iyi bir tesir bırakacak şahsiyetlerdendi.

Deminki küllanbeyin yanında duran ihtiyar bir kadın:

— O hapisaneye girecek insan mı?... İki cihanda aziz olsun... Biz fakir kırayına ne iyilikler ediyor, bîsen... Merhumenin de mekânı cennet olsun...

Genç bir kadın:

— Evet, öyledir... - dedi.

Küllanbey başını çevirince, kucağında minimini bir çocuğu tutan güzel genç bir kadın gördü:

Ay: i zamanda Raif beye baktığı için, Raifin samimi yüzü calı kederine rağmen kendilerine doğru gözlerini farkettili. Çocuklu kadın onun alâkasını celbetmişti.

Bu büyük beyefendi hazretleri ile, fakir, mütevazı, işçi kadını arasında bi seyyale hasıl olmuştu. Aynı heyecanla ikisi de titrediler.

Erkek son derece kederlenmişti. Biran duraladı bile... Fakat bu, ancak bir saniye sürdü.

Cenaze alayı ağır ağır ilerliyordu. Raif, biraz daha başını yana çevirerek baktı. Fakat ayrılmaya im-

kân yoktu. Kalabalık arkası sıra ilerliyordu. Onu da ilerlemeye mecbur ediyordu.

Caddenin iki tarafında duran halk bu cenaze merasiminde birçok meşhur adamların, vekillerin, mebusların, vali ve kumandanların, zenginlerin, muharrirlerin, şairlerin isimlerini sayıyorlardı. Pek çok meşahirin iştirake ettiği belliydi.

Küllanbey, yanındaki işçi kıza dikkatli dikkatli bakıyordu.

— Küçük hanım... - dedi. - Şu dakikada Raif bey merhumeden fazla sizi düşünüyor galiba...

Ve dizlerine alaycı alaycı vurarak:

— Tuhaf şey be, vallahi... Görmüşsün iş değil...

Genç kızın yüzü biraz kızardı. Çocuğıle alâkadar olmuş görünüyordu.

Sanki bu sözleri işitmemişti. Geri çekilmek, gitmek, kaybolmak istiyordu. Fakat arkasında kalabalık vardı. Önünde de insanlar, arabalar, nehir gibi akıyordu.

Fakat çok geçmeden kalabalık azaldı. Nişantaşı camiine ahali girmişti.

Şık bir delikanlı:

(Arkası var)

8 Eylül 1940

AKŞAMDAN AKŞAMA

**Dede efendiye darılttık,
Beethoven'i memnun
edemedik!**

Son zamanlara kadar komşularım hep Türkdü. Kendilerini oyalayan musiki açtı pencerelerden kulağıma akseder: Gramofon, radyo... (Oparlörlü cinsinden! Dağlara taşlara...)

Şimdi semt değiştirmiş bulunuyorum. Taksim civarındayım. Etrafında umumiyetle ecneblerden, ekalliyetlerden aileler var... Şu şehirde hâlâ piyano, keman gibi âletler üzerinde çalışanların mevcud bulunduğunu bu sayede farkediyorum.

Demin, kapıcıya sordum:
— Piyano çalan kim?
Anlamadı:

— Hırız mı?... Paltaları çaldı ha...

İşi orta oyunu tuhafına dökmek istediğimden ifadeyi basitleştirmek lüzumunu duydum:

— Yok, onu sormuyorum... Dım dım yapıyor çalgı; işitmiyor musun?...
— Ha... İstiyem...

— Kim onu yapan öyle?
— Musyü Alberin oğulları... Hoca her gün gel...

Benim de anlamak istediğim buydu zaten...

— Pekî 4 numarada da sabahları ayıy yapıyorlar?

— Oradaki musyü Beringsitayn'ın kızı... Kemon dersi ali... Ona da hoca geli...

Yani biz Türklere de eskiden olacağı gibi. Piyano öğreniyorlar, keman öğreniyorlar... Belki ileriden beynelmül şöhret sahnelerine Yehudi Menuhin'ler, Ray Ventura'lar çıkacak...

Bizden?...
Mukadder itirazı biliyorum:

— Adan. canım... Geçen nesil, Göztepe'de, Erenköy'de piyano, keman hocalara orta, hattâ fakir tabakadan evlerin eşiklerini aşındırdı... Bundan ne netice alındı?... Hiç!

«Hiç» diye arkasını bırakacak mıyız?... Yol elbette o yoldu... Belki daha iyi bir muallim nesli yetiştirmek icab ederdi; belki mekteplerde musiki tedrisatını kuvvetlendirmek; istidadlılar, ayrı kurslara geçirmek; konservatörlere başka bir revnak vermek lâzım gelirdi... Amma asıl şimdiki yaptığımız «hiç» tir... Mihaniki musikiyi dinle dinle, kafa şişir... Hatâ alaturkayı bile tamamen hüdaî nâbit bir hale sok... Dede efendiye gücendir, Beethoveni memnun edeme... İşte yaptığımız!

...

Bazıları:

— Radyolar, gramofonlar zevk terbiyemiz; çok yardım etti efendim; milletin kulağı garp musikisine alıştı. Köylere Arjantin tangoları mırıldanan çocuklar zuhur etti... diye âdetâ iftihar ediyorlar.

Benim fikrimce vaziyet tamamilen aksinedir. Musiki sahasında pek fena tereddideyiz. Çünkü bu suretle milletimizden «aktif eleman» yani bir virtüöz, bir kompozitör yetişmez. Sade aval aval maval dinleyici vaziyetinde kalırız.

Yegâne çare: Çocuklarımızı alaturkayı da, alafrangayı da âdâb ve erkânı dahilinde öğretmektir. Alberin oğullarına piyano, Bernsteini kızlarına keman öğrettiği gibi...

(Vâ - Nâ)

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

ŞEHİR HABERLERİ

Ticaret mektebi

Gelecek sene orta kısmın kaldırılması düşünülüyor

Maarif Vekâleti, İstanbul yüksek iktisad ve ticaret mektebinin bu günkü ihtiyaçları karşılayacak surette ıslâhına karar vermiş ve bu hususta tetkikat yapılmak üzere mektebe tebligat yapmıştır. Mektepte toplanan bir komisyonun vardığı neticeye göre, resmi, hususi müesseseler, en aşağı ilse mezunu gençleri kabul ettiklerinden mektebin orta kısmı mezunları işsiz kalmaktadır. Bunun üzerine komisyon, mektebin orta kısmını kaldırmağa karar vermiştir. Buna mukabil mektebin ilse kısmı, biri ihzâr mahiyette olmak üzere dört sınıfa çıkarılmıştır. Lise kısmında müfredat programına dahil derslerle beraber meslekî dersler de okutulacaktır. Şimdi orta kısmın birinci sınıfına devam eden talebe, iki sene daha okuyarak ortayı bitirecek ve bu suretle mektebin orta kısmı iki sene tasfiye edilecektir.

Komisyonun bu raporu Maarif Vekâletine gönderilmiştir. Vekâlet, esas itibarile komisyonun bu kararını tasvip etmekle beraber teferuata ait tetkiklerini bitirmemiştir. Bu kararın bu sene tatbikine geçilemeyecektir.

Adliye Vekilinin tedkikleri

Dün şehrimize gelen Adliye Vekili B. Fethi Okyar umumi adliye işleri üzerinde meşgul olmuştur. Vekil şehrimizde bir hafta kadar kalacak, bilhassa lera kanununun yeni muaddel şeklinin tatbiki etrafında tetkikler yapacaktır.

Gümrük varidatı

Yakında yükseliş başlıyacağı tahmin ediliyor

Avrupada harp olmadığı zamanlarda İstanbul gümrüklerinin varidatı beş buçuk altı milyon iken bu rakam ağustos 1940 yılında bir milyon 800 bin liraya düşmüştür. Ağustos ayında varidatın bu kadar azalmasına sebep, birçok ticari muamelelerin müddetlerinin bitmiş olması ve ay sonunda Zaferan bayramı dolayısıyla iki gün tatil yapılmasıdır.

Varidatın yakında artması ümid ediliyor. Bunu ümit ettiren bir sebep de gümrüklerde bekleyen 25 bin çuval kahve ile mühim miktarda Japon menşeli manifatura eşyasının çıkarılacağı hakkındaki haberlerdir.

1939 Eylülünden itibaren ilk altı ayda varidat 3 ilâ 3,5 milyon, mart, nisan, mayıs aylarında 4 ilâ 4,5 milyon, haziran, temmuz aylarında iki buçuk milyon idi.

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

ŞEHİR HABERLERİ

Karilerimizin mektupları

Otobüslerin intizamı gittikçe bozuluyor

Otobüslerin nizam ve intizamı gün geçtikçe daha fazla bozuluyor. Yenimahalle ile Taksim arasında işliyen arabalar bazan istiaftan fazla sekiz on kişiyi almakta ve ayakta taşımaktadır. Bu yüzden o uzun mesafede hem insanlar sarsıla ezile helâk omakta; hem de makine yokuslarda, ızır çıkacağı hissettirecek derecede hırılalar gürültüler çıkarmaktadır. Belediye ve hükümet bu kadarık bir intizamı elbet temin edebilir.

E. A.

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

SPOR

Bugünkü hususî maçlar

Maskespor - Beşiktaş Şeref stadında karşılaşılıyor

22 Eylülde başlayacak lig maçları dolayısıyla şehrimiz kulüpleri hazırlıklarını fazlaştırmışlardır. Bu cümleden olarak hafta arasında yaptıkları antrenmanlardan başka bugün oynanmak üzere muhtelif sahalarda hususî maçlar tertip edilmiştir. Bunların arasında en mühim olarak Beşiktaş kulübü tarafından Ankaradan şehrimize davet edilen Maskespor takımının Beşiktaşla yapacağı maç vardır.

Şeref stadında saat 17 de yapılacak olan bu karşılaşma, İstanbul şampiyonunun bu seneki liglerde çıkarakacağı takımı görmek bakımından büyük bir ehemmiyet taşımaktadır. Henüz yeni bir teşekkül olan Maskespor takımının kısa bir zamanda Ankaranın sayılı kulüpleri karşısında elde ettiği muvaffakiyetli dereceleri göz önünde tutarak siyah beyazlıların bugünkü maçta sıkı bir imtihan geçirecekleri düşünülebilir.

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

ÂŞIK GARİP

Tefrika No. 70 Yazar: İSKENDER FAHREDDİN

Lütkreyyan'ın Âşık Garip'ten çok hoşlandığı seziliyordu. Âşık Garib'in arkadaşları Sarı Mahmud plâkân bir denizciydi.

Eski bir deniz kurdu olan Mahmud ufak tefek gürlütlere pabuç bırakan bir adam değildi; Lükreyyan'ın kolundan çekip, yerine oturtuktan sonra:

— Bizim paramız daha kıymetlidir, kuzum! dedi - Hem biz burada mısafırız. Adanıza kırk yılda bir kere uğradık. Öteki müşterilerle her akşam başbaşa kalabilirsin! Hele bir şarap daha iç de aklın başına gelsin.

Sarı Mahmud kadehi doldurdu ve gözünün ucu ile etrafına bakınarak geç kâdına uzattı:

Günlük Borsa

7 Eylül Cumartesi	L. K.
% 7,50 938 Türk borcu I. II. III.	18,67
» 938 İkraniyeli	19,30
» 938 İkraniyeli Ergani	
A. B. C.	19,50
» 7 934 Sivas-Erzurum D.Y.I.	19,90
» 934 Sivas - Erzurum 2-6	20,-
» 2 932 Hazine bonoları	56,50
» 938	50,50
A. Demiryolu tahvili I-II	38,50
A. Demiryolu tahvili III	36,65
A. Demiryolu mülmesil senet	35,-
T. C. Merkez bankası	102,75
T. İş bankası (nema muharriri)	4,45
T. İş bankası (hamile alt)	8,75
T. İş bankası mülmesil hissesi	79,-
A. demiryolu şirketi (% 60)	21,70
A. Demiryolu şirketi (% 100)	37,75
Eskişehir çimento şirketi	7,50
Kredi Fonu 1903	85,-
» 1911	82,-
» Amort	48,-
» Kupon	1,15
Türk altını (Reşad)	20,85
Külçe altını 24 ayar 1 gramı	2,48
Osmanlı bankası (Banknot)	2,15
Londra üzerine 1 Sterlin	5,375
Newyork üzerine 100 dolar	132,20
Cenevre üzerine 100 Frank	29,675
Atina üzerine 100 Drahmi	0,9975
Sofya üzerine 100 leva	1,6225
Madrid üzerine 100 Peçeta	13,8925
Budapeşte üzerine 100 Pengö	26,52
Bükreş üzerine 100 Ley	0,6225
Belgrad üzerine 100 Dinar	3,175
Stockholm üzerine 100 Kron	31,0825

ANKARA RADYOSU

8 Eylül pazar öğle ve akşamı
12,30: Program, 12,35: Türk müziği
12,50: Haberler, 13,05: Türk müziği
13,25: Radyo salon orkestrası - 18,05: Müzik, 18,30: Melodiler, 18,45: Radyo caz orkestrası, 19,30: Saz eserleri ve oyun havaları, 19,45: Haberler, 20: Türk müziği, 20,45: Konuşma, 21: Pazar heyeti, 21,30: Opera parçaları, 22,30: Ajans haberleri, 22,50: Caz-band.

9 Eylül pazartesi sabahı
7,30: Program, 7,35: Hafif müzik (pl.), 8: Ajans haberleri, 8,10: Ev kadını, 8,20: Hafif müzik.

AKŞAM

Abone ücretleri

	Türkiye	Ecnebi
Senelik	1400 kuruş	2700 kuruş
6 Aylık	750 »	1450 »
3 Aylık	400 »	800 »
1 Aylık	150 »	»

Posta ittihadına dahil olmayan ecnebi memleketler: Senelik: 3600, altı aylığı 1900, üç aylığı 1000 kuruştur.

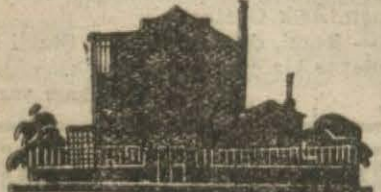
Telefonlarımız: Başmuharrir: 20563
Yazı işleri: 20765 — İdare: 20631
Müdür: 20497

Saban 5 — Hızır 126
S. İm. G. Ö. İkl. Ak. Yat.
E. 9,13 11,04 5,40 9,17 12,00 1,34
Va. 4,50 6,34 13,13 16,48 19,31 21,07

İdarehane: Babıâli civarı
Acımusluk sokak No. 13

Eskiöy Yerli Askerlik şubesiinden
Bayanlar vatani hizmete davet
1 — Hastanelerde açılacak yardım-
cı hemşireler kursuna gayri islâm
bayanlar dahi iştirak edebileceklerdir.
2 — 15/9/940 gününde açılacak kursa
devam isteyen bulunan bayanların
14/9/940 gününe kadar şubemize mü-
racaatla kayıt olmaları ilân olunur.

Dahiliye Mütahhasısı
Dr. EMİN KICIMAN
Tepebaşı Asri sinema bittişin-
deki Bodul app. No. 2 ye naklet-
miştir. Tel: 42163.

Ev, Apartman
kiralamak için

«Akşam» in Küçük
İlanları en süratli ve
en ucuz vasıtaadır.

İktisat Vekâletinden:

El Dokuma tezgâhi yaptırılacaktır.

- 1 — Vekâletimizce yaptırılacak 3000 adet el dokuma tezgâhi kapalı zarf usulü ile eksiltmeye konulmuştur.
- 2 — 3000 Adet tezgâhin tahmin edilen bedeli 57000 liradır.
- 3 — Muvakkat teminat 4275 liradır.
- 4 — Tezgâhlar imalat yerinde teslim edilecektir.
- 5 — İhale 20 Eylül cuma günü saat 15 de Ankara İktisat Vekâletin-
de müteakke komisyonunda yapılacaktır. Taliplerin mezkûr gün ve saatte
kadar teminatlarını yatırmaları ve 2490 sayılı kanunun 32 nci maddesi mu-
cibince tamzime edecekleri zarfları eksiltme saatinden bir saat evveline ka-
dar komisyonu tevdi etmeleri lazımdır.
- 6 — Bu hususa müteakke şartnâme İktisat Vekâleti sanayi Umum
Müdürlüğü küçük sanatlar şubesiinden temin edilecektir. «5215/8063»

Maliye Vekâletinden:

Vekâletimiz müli emlak müdürlüğünde münhal bulunan 100 lira ü-
cretli iki vazifeye memur alınacağından memurin kanununun 4 üncü mad-
desindeki vesaifi haliz olup da bu vazifelere talip olanların evrakı müsbita-
larla birlikte bir istida ile 14/9/940 tarihine kadar müracaatları ilân olunur.
«5233» «3128»

BU AKŞAM

C. H. P. Beyoğlu Halkevi Sosyal yardım kolu adına tertip olunan

İstanbul Eğlenceleri - Beyoğlu Gecesi
TEPEBAŞI BELEDİYE BAHÇESİ (Alaturka Kışımında)

SAFİYE-NAŞİT

KARADENİZ OYUN VE HAVALARI-EGE ZEYBEKLERİ - TÜRKİSTAN KIZLARI - BÜYÜK VARYETE - CANBAZ KUMPA-
YASI - TAKLİTLİ ve KAHKAHALI KOMEDİ - LEBLEBİCİ
KUVARTETOSU - MEHTAP ve FİŞENK EĞLENCERİ -
DUHULİYE YOKTUR.

BUGÜN GÜNDÜZ ve GECE

C. H. P. Beyoğlu Halkevi Sosyal yardım kolu adına tertip olunan

İstanbul Eğlenceleri - Beyoğlu Gecesi
TEPEBAŞI HALK BAHÇESİNDE

EGE ZEYBEKLERİ — BÜYÜK VARYETE — CANBAZLAR — KEMİKSİZ KIZIN AKROBATİK
NUMARALARI — RİN TİN TİN HÜNERLERİ — CEZA MAHKEMESİ (Taklidi komedi)
ve diğer zengin numara ve sürprizler — DUHULİYE YOKTUR.

BEBEK BELEDİYE BAHÇESİNDE

Bugün saat 17 den itibaren sabaha kadar

Türk hava kurumu Bebek şubesi tarafından

BÜYÜK MÜSAMERE
MÜNİR NUREDDİN ve ARKADAŞLARI

Meşhur PANTOS Orkestrası - Beynelmül Mikrofön şantözü LİLO ALEKSANDR -
BÜYÜK VARYETE PROGRAMI Duhuliyeye serbesttir.

YUCA ÜLKÜ (İstanbul) ve ÜLKÜ (Uşak) LİSELERİ

Kayıtlara başlanmıştır. İstiyenlere mufassal tarifname gönderilir. (Uşak'taki ÜLKÜ Lisesinin
orta kısmı yoktur.

ŞEHZADEBAŞINDA

TOROS KIZ

TALEBE YURDU

Talebe kayıt ve kabulüne
başlanmıştır. Her gün saat
9-18 arasında müracaat.
Müdüriyet.

Dr. Suphi Şenses

İdrar yolları hastalıkları müte-
hassısı Beyoğlu Yıldız sineması
karşısı tramvay durağı Lekler Apt
Tel: 43924

Şark Merkez Ecza

Türk Anonim Şirketi

Hissedarlarının Ferikâde
İçtima davet ilânı

Ticaret kanununun hükümlerine
tevfikân Şark Ecza, Türk Anonim Şir-
keti hissedarlar heyeti umumiyesi
müzakerede bulunmak üzere 23 ağus-
tos 1940 Cuma günü saat 11 de Şirke-
ide Horasancıyan hanında Şirketin
İdare merkezinde mezkûr içtima için
lazım olan kanunî nisab hasıl olma-
dığundan 26 Eylül 1940 Perşembe gü-
nü saat 11 de Şirkeide Horasancı-
yan hanında Şirket merkezinde fer-
ikâde olarak aşağıda yazılı ruzname
mucibince ikinci bir içtima karar
verilmiş olmakla Şirketimizin hisse-
darlarının hamil oldukları hisse
senedlerini yahut malli müesseseler ta-
rafından bu hususta verilmiş vesika-
ları Ticaret kanununun 371 inci mad-
desi mucibince içtima gününden en
az bir hafta evvel Şirketin İdare mer-
kezine tevdi etmeleri rica olunur.
Meclisi İdare

RUZNAME

- 1 — Şirketin fesh ve tasfiyesi hak-
kında İdare heyeti raporunun okun-
ması ile buna dair karar ittihaazı.
- 2 — Şirket muamelelerinin tasfiye
için icabeden tasfiye memurlarının
ittihazi.
- 3 — İttihap edilecek tasfiye me-
murlarının salâhiyet ve ücretlerinin
tayini.

ZAYI — Devlet demiryollarından
almış olduğum 20944 sicil numaralı
bir adet hüviyet cüzdanımı zayı et-
miş olduğum cihetle yenisi alınacağı-
ndan eskisinin hükmü olmadığını
ilân ederim.

Devlet demiryolları depo bekçisi
20944 numaralı Aslan

Devlet Demiryolları ve Limanları
İşletme Umum idaresi ilânları

Birinci ve dokuzuncu işletmelerle Mudanya - Bursa hattı memurin ve
müstahdemini için tahminen 2808 takım elbise ve 985 adet palto kapalı zarf
usulü ile yaptırılacaktır. Elbise ve paltoların kumaş ile astar ve telâları idâ-
rece verilecek ve yalnız dikişle düğme, alâmeti farika vesaire müteahhide
aid olacaktır. Bu işin muhammen bedeli 14187 ve muvakkat teminat 1064,03
liradır. Mükâkasa 21/9/940 cumartesi günü saat 11 de Şirkeide 9 cu işlet-
me binasında A. E. komisyonu tarafından yapılacaktır.

İsteklilerin teklif, teminat ve kanunî vesakî ihtiva edecek olan kapalı
zarflarını aynı gün saat 10 a kadar komisyonu vermeleri lazımdır. Şartna-
meler parasız olarak komisyonadan verilmektedir. (3181)

Yedekle atelyesi ve elektrik santrali ihtiyacı için 5 tly elektrikli alına-
caktır. Konditörüne imtihanında gösterecekleri ihyakata göre yevmiye verile-
cektir. Talip olanların İstanbulda 1 ve 9 uncu işletme, İzmirde 8 inci iş-
letme müdürlükleriae müracaat etmeleri. «3378»

Aylık 50 lira muhammen kira bedelli Pendik gar büfe ve lokantası 3
sene müddetle kiralanacaktır.
Bu gibi işlerde ihtisası bulunların vesikalarile birlikte 15 Eylül 940
tarihine kadar İşletmeye müracaatla bu husustaki şartnâmeyle görmeleri ve
yazı ile beklifatta bulunmaları lazımdır.
İdare talip olanlardan en muvafıqın seçmekte serbesttir. (3379)

İstanbul Belediyesi ilânları

Tahmin bedeli İlk teminat
5180,35 388,56 Belediye daire, şube mevki ve müesseselerinin
yillik ihtiyacı için alınacak 179,550 kilo kesilmiş
25,000 kilo kesilmemiş gürgen ve 68,500 kilo ke-
silmiş, 25,000 kilo kesilmemiş meşe odunu.
Haseki, Cerrahpaşa, Beyoğlu, Zührevi hastalıklar
hastanelerile Zeynepkâmil Doğumeyi, İs-
tanbul ve Üsküdar sarı hastalıklar mücadele
merkezlerinin yıllık ihtiyacı için alınacak sa-
bun, soda, zeytinyağı ve zeytin tanesi.

Tahmin bedelleri ile ilk teminat miktarları yukarıda yazılı maved 2490
numaralı kanunun 40 inci maddesinin son fıkrasına göre ve ayrı ayrı pa-
zarlıkta satın alınacaktır. Şartnâmeleri Zabıt ve Muameleat Müdürlüğü kale-
minde görülecektir. İhale 11/9/940 çarşamba günü saat 14 de Dalmi Encü-
minde yapılacaktır. Taliplerin ilk teminat makbuz veya mektupları ve 940
yılına ait Ticaret odası vesikalarile ihale günü muayyen saatte Dalmi En-
cümünde bulunmaları. (3238)

Güzel sanatlar Akademisi Talebe
Kayıt ve Kabulüne Başlıyor

Güzel Sanatlar akademisi Müdürlüğünden:

- 1 — Akademi şubeleri için talebe kayıt ve kabulüne 16 Eylül 1940 tari-
hinde başlanacaktır ve Eylül sonunda kayıtlar kapanacaktır.
- 2 — Akademi yüksek mimari şubesine ilâse olgunluk mezunları, resim,
heykel, Türk tezyini sanatları ve tezyini sanat şubelerine orta mektep
mezunları kabul olunur.
- 3 — Şubelere yazılmak üzere müracaat edenlerin tabii oldukları kabul
yoklamalarını yapacağı tarihler 16 Eylülde akademi dahiliinde ilân edilir.
- 4 — Taliplerin müddetli zarfında akademi müdürlüğüne bir istida ile
müracaatları, kendilerine idare tarafından verilecek beyannâmeyle doldur-
maları lazımdır. İstidaya bağlanmasi icabeden vesikalar şunlardır:
a — Beyannâme
b — Nüfus ve hüviyet cüzdanının tasdikil sureti
c — Sıhhat raporu ve çiçek aşısı şahadetnâmesi resmi doktorlardan
alınmalıdır.
d — Resmi tahsil vesikası «asli»
e — Hüsnühâl kâğıdı emektplerden bu sene mezun olanlardan isten-
mez.
g — 13 tane kartonsuz vesikalık fotoğraf «alamünüt olmamalıdır».
- 5 — Fazla tafsillat almak isteyenler Akademi idaresine müracaat etme-
lidirler.
- 6 — İstanbul haricinden müracaat edenlerin vesikalarını taahhütlü ola-
rak göndermeleri lazımdır. Bu gibilere vesikaları tamam olduğu takdirde
yoklama tarihleri bir mektupla bildirilir. Talep vukuunda matbu beyanna-
meler posta ile gönderilir. «5389»

Maarif Matbaası Müdürlüğünden:

Cinsi Mikdarı Tahminli Tutarı % 7,5 muvakkat
Patiska 1150 metre 690 Lira 51,75
Maarif Matbaası için cıvafı şartnâmesinde yazılı 150 santim eninde 1150
metre patiska satın alınacaktır.
23/IX/1940 pazartesi saat 15 te açık eksiltmesi yapılacağından isteklil-
erin muvakkat pey akçesiyle muayyen vaktinde komisyonu müracaatları.
Şartnâme parasız olarak Müdürlükten tedarik edilebilir. «3228»

Bugün öğleden sonra

Büyükdere BEYAZPARKTA

MÜALLÂ Kemani SADI
VE ARKADAŞLARI
KADIN ORKESTRASI: LEYLÂ AZERBAYCAN ve arkadaşları

Türk Maarif Cemiyeti

Ankara Kız ve Erkek kolejleriyle Bursa
kız lisesi ve izmir Ege lisesi talebe
kaydına başlamıştır

Ücretler aşağıda yazılmıştır.

	İ L K	ORTA	LİSE
	Gündüz Yatılı	Gündüz Yatılı	Gündüz Yatılı
	Lira Lira	Lira Lira	Lira Lira
Ankara kız ve			
erkek kolejleri	70 240 110	275	130 300
Bursa kız lisesi	00 00 50	185	60 200
İzmir Ege lisesi	00 00 60	200	85 220

Fazla bilgi edinmek isteyenlerin mektep müdürlüğüne
baş vurmaları. (4199) (7170)

Leyli ve Nehari

SANKT GEORG

ALMAN OKULLARI

Kız ve erkek kısımları ayrıdır. İlk, Orta, Lise ve Ticaret sınıfları ile
Almanca bilmiyen talebe için ihzari sınıfları vardır. Kayıt için hergün
sabahtan öğleye kadar müracaat edilir. Okul 16 eyülde tedrisata başlı-
yacaktır. İstanbul — Galata, Kart Çınar sokak No. 2 — 10

Leyli
Erkek

YENİ KOLEJ

Nehari
Kız

İLK - ORTA - LİSE

TAKSİMDE Sıraservilerde: YENİ AÇILDI.

Müdürü: Eski Şişli Terakki Direktörü M. Ali Haşmet Kırcı
Hususiyetleri: YABANCI DİLLER ÖĞRETİMİNE geniş mikyasta
ehemmiyet vermek, sınıflarını az mevcutla teşkil ederek talebesinin ça-
lışıma ve inkişafa, sıhhat ve inzibati ile yakında alâkadar olmaktadır. Mek-
tebin denize nâzir kalöriferli teneffühane ve jimnastikhanesi vardır.
Hergün saat 9 ile 18 arasında talebe kayıt ve kabul olunur.
TELEFON: 41159

ITALYAN LİSESİ

ve İTALYAN TİCARET MEKTEBİ

Tom-Tom sokak, Beyoğlu Tel. 41391

Pazardan maada hergün saat 10-12 arasında kayıt muamelesi yapılır.

SEN BENUA PROVIDANS
KIZ ORTA OKULU Galata

İhzari ve orta sınıfları vardır. Dersler 16 Eyülda başlanır. Pazar-
dan maada her gün kayıt muamelesi yapılır. Tel: 43036

İSTİKLÂL Lisesi

KIZ ve ERKEK — LEYLİ ve NEHARİ

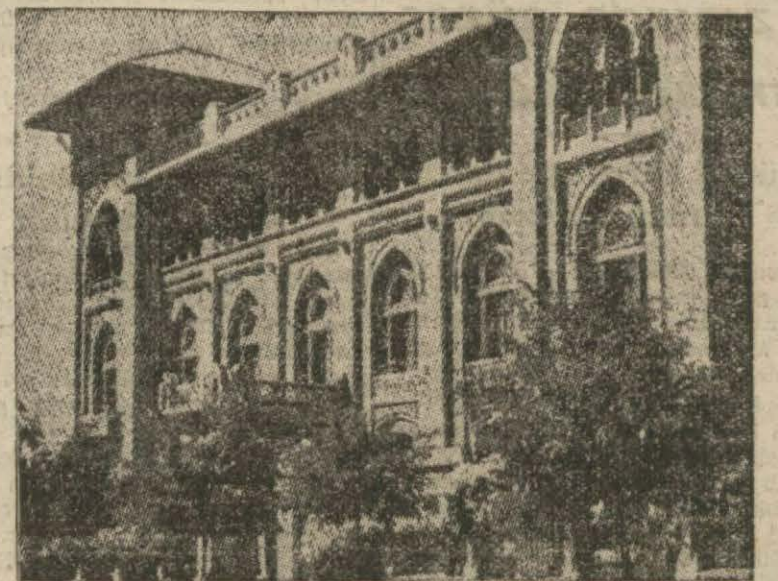
Talebe kaydına devam olunmaktadır.

Şehzadebaşı polis karakolu arkasında, Telefon 22534

Türkiye Cümhuriyeti
ZİRAAT BANKASIKuruluş tarihi: 1888. — Sermayesi: 100,000,000 Türk lirası. Şube ve
ajans adedi: 265

Zirai ve ticari her nevi banka muameleleri.

Para biriktirenlere 25,800 lira ikramiye veriyor.

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en
az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plana
göre ikramiye dağıtılacaktır:

4 adet 1,000 liralık	4,000 lira	100 adet 50 liralık	5,000 lira
4 » 500 »	2,000 »	120 » 40 »	4,800 »
4 » 250 »	1,000 »	160 » 20 »	3,200 »
40 » 100 »	4,000 »		

DIKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı
düşmiyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir.
Kur'lar senede 4 defa 1 Eylül, 1 birincikânun, 1 mart ve
1 haziran tarihlerinde çekilecektir.